

kunne have handlet anderledes, så tragedien kunne undgås.

Jeg skal bekræfte over for fru Line Barfod, at forslaget her er noget andet end det, der sigtedes mod i folketingsvedtagelse nr. V 72. Heraf fremgår det, at man ønsker et projekt, som kan tilvejebringe viden om sammenhængen mellem psykiske sygdomme og kriminalitet med fokus på betydningen af kapacitet, ressourcer, tilgængelighed til de forskellige behandlingstilbud og balancen mellem dem, sammenhængende patientforløb, tværsektorielt samarbejde mellem det sociale område, sundhedsområdet og kriminalforsorgen samt en beskrivelse af behandlingsmulighederne i retssystemet. Det er et andet og mere fremadrettet projekt, og det er et projekt, der er inde i en god gænge; det kan forhåbentlig gøre fru Line Barfod tryk.

KL 13.55

Jeg giver gerne mere detaljerede oplysninger i udvalgsarbejdet, men jeg kan da oplyse her, at jeg så sent som i dag har resolveret, hvilken person jeg mener skal varetage min ressorts interesser eller indfaldsvinkler i det tværministerielle arbejde, der nu sættes i gang mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Justitsministeriet. Sigtet er, at arbejdet skal afsluttes i december næste år, så bidraget ligger på Folketingets bord, når vi i foråret 2006 skal revidere psykiatriloven.

Projektet er altså i en god gænge, men det må altså ikke skygge over, at det er nyttigt, at vi set i lyset af de tragiske situationer, vi har set, agerer ved at nedsætte det, jeg lidt mundret har kaldt en havarikommission for at lave en parallel, som er til at forstå. På samme måde, som man f.eks. ved flyulykker nedsætter en havarikommission for at prøve at kortlægge alle elementer – ikke så meget for at afdække skyldsspørgsmål, men for at få en bedre fornemmelse af, hvad sammenhængen egentlig er – er det i princippet det samme, vi gør her.

Jeg er meget, meget glad for, at forslaget ser ud til at nyde bred opbakning, og jeg håber som sagt, at et konstruktivt og grundigt udvalgsarbejde kan resultere i, at et enigt Folketing slutter op bag forslaget, for det ville være det bedste.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Forhøjelse af tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner og til kommuner på øer samt lovfæstelse af tilskuddet til et generelt løft på ældreområdet).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(FremSAT 20/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Marianne Pedersen (V):

Lovforslag nr. L 42 indeholder tre elementer, der er en udmøntning af regeringens aftale med KL og Amtsrådsforeningen.

Det første element indebærer, at tilskuddet til de særlig vanskeligt stillede kommuner, § 19-tilskuddet, forhøjes med 75 mio. kr. til i alt 180 mio. kr. De 75 mio. kr. kommer fra en pulje på 142,9 mio. kr., der tidligere har været afsat i forbindelse med finansieringsomlægningen på det sociale område, som vi kalder takstfinansieringen, og de resterende 67,9 mio. kr. overføres til det kommunale tilskud.

Det andet element er en forhøjelse af det særlige tilskud, som vi kalder § 22-tilskuddet, til øerne Læsø, Samsø og Ærø. Tilskuddet forhøjes med 12,5 mio. kr. til i alt 52,8 mio. kr., og baggrunden herfor er økommunernes særlige, vanskelige økonomiske betingelser. Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe med relevante deltagere, bl.a. KL, og det er på baggrund af konklusionen fra denne enige gruppe, at § 22-tilskuddet forhøjes.

Derudover modtager Bornholm 12,5 mio. kr. Disse penge overføres også fra det kommunale

bloktilskud, men Bornholms ugunstige økonomiske situation gør, at der overføres yderligere 8 mio. kr. fra det amtskommunale bloktilskud, så Bornholm i alt får 25 mio. kr. Dette sker ligeledes i fuld forståelse med KL og Amtsrådsforeningen.

Det tredje element vedrører de 500 mio. kr., der gennem årene er givet som et løft til den generelle ældrepleje. Dette løft er givet siden 2002 i forbindelse med frit valg-ordningen på området, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at af ordensmæssige hensyn – hvilket herligt udtryk – indarbejdes tilskuddet i lovgivningen. Ud over det ordensmæssige indebærer forslaget, at ældreområdet fremover får disse midler.

De øvrige elementer i lovforslaget er af mere redaktionel art, og Venstre anbefaler forslaget.

Arne Toft (S):

Jeg bliver altid vemodig, når Folketinget bliver bedt om at tage stilling til et lovforslag, som forhøjer tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner. Ikke fordi de får tiltrængte midler, det bifalder jeg, men på grund af min viden om det uholdbare ved det nuværende udligningssystem.

Når tilskuddet foreslås forhøjet, er det udtryk for, at forskellene kommunerne imellem er vokset, og at kommunernes mulighed for at tilbyde ensartet service bliver stadig sværere. I de kommende år vil de indbyggede forskelle i de enkelte kommuners økonomiske muligheder ikke blive mindre synlige, eller sagt med andre ord: Det går den forkerte vej.

KL 14.00

Det nævnes i lovforslagets bemærkninger, at hele tilskuds- og udligningssystemet skal tages under revision, når der i forbindelse med kommunalreformen skal gennemføres en udligningsreform, men det har regeringen jo sagt flere gange for efterfølgende at udskyde projektet.

Det er ikke nok at blive ved med at henvise til den kommende udligningsreform; den skal gennemføres. En reform af udligningssystemet vil forhåbentlig skabe en mere retfærdig fordeling mellem kommunerne og afspejle de økonomiske byrder, kommunerne har.

Det lovforslag, vi behandler i dag, indeholder en forøgelse på 75 mio. kr. af puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner og 33 mio. kr. til økommuner og til Bornholms Kommune. Samtidig gøres det særlige ældretilskud, der siden 2002 er ydet til kommunerne til et generelt løft

af ældreplejen, varigt og indarbejdes i lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

KL har anført i høringssvaret, at de er modstandere af en lovfæstelse af forhøjelserne af puljerne til særlig vanskeligt stillede kommuner, da der er tale om lappeløsninger med henblik på at afbøde problemerne i det eksisterende tilskuds- og udligningssystem. Jeg deler KL's synspunkt og forstår KL's bekymring. Lovfæstelsen af aftalen ændrer ikke ved behovet for en gennemgribende reform.

KL anfører desuden, at puljen er blevet så stor, at den nuværende skønsmæssige fordeling må betegnes som betænkelig. Denne mistanke synes bekræftet i de sidste dage, inden kommunerne afleverede deres budgetter; man kunne have mistanke om, at regeringen også har benyttet lejligheden til at bruge de 161 mio. kr. i særtilskud til politiske formål. Det er nu efterhånden velkendt, og det har vi kunnet se i medierne, at flere, også KL, siger, at det kan se ud, som om de er brugt i en kamp for at bevare skattestoppet.

Socialdemokratiet støtter forslaget, pengene er jo delt ud, men vi har noteret KL's kritikpunkter. Samtidig opfordrer Socialdemokratiet regeringen til endnu en gang at arbejde målrettet for en hurtig reform af udligningssystemet.

Da SF's ordfører ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige, at SF også støtter forslaget.

Uno Larsson (DF):

Lovforslag nr. L 42 består af fem elementer, hvoraf de tre er en udmøntning af nogle punkter i regeringens aftale af 12. juni 2004 med KL og 11. juni 2004 med Amtsrådsforeningen.

For det første indebærer lovforslaget en forøgelse på 75 mio. kr. i tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner. Det bemærkes dog i den forbindelse, at hele tilskuds- og udligningssystemet skal tages under revision, når der i forbindelse med kommunalreformen skal gennemføres en udligningsreform ifølge regeringens aftale om en strukturreform fra juni 2004 med Dansk Folkeparti.

For det andet indebærer lovforslaget, at det tilskud, der siden 2002 er ydet til kommunerne til et generelt løft af ældreplejen, indarbejdes i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne. Tilskuddet er for årene 2002-2005 med hjemmel i de årlige finanslove.

For det tredje indeholder lovforslaget en redaktionel ændring af bestemmelserne om bolig-

støtteudligning for kommunerne i hovedstadsområdet.

For det fjerde indebærer lovforslaget en forhøjelse på 12,5 mio. kr. af tilskudspuljen efter udligningslovens § 22, stk. 2; således at denne pulje bliver på 53,2 mio. kr. i 2005-pris- og -lønniveau. Af denne pulje anvendes 52,8 mio. kr. til tilskud til kommunerne på Læsø, Samsø og Ærø. De resterende 0,4 mio. kr. anvendes til tilskud til de kommuner med henblik på at støtte unge i uddannelse.

For det femte indebærer lovforslaget en forhøjelse på 20,5 mio. kr. af tilskuddet til Bornholms Kommune efter udligningslovens § 22, stk. 3; således at dette tilskud bliver på 121,8 mio. kr. i 2005-pris- og -lønniveau. Tilskudsforhøjelsen består af den ovennævnte forhøjelse på 12,5 mio. kr., som overføres fra det kommunale bloktilskud.

KL 14.05

Hele tilskudsrammen udgør 543,7 mio. kr. og reguleres i 2006 med satsreguleringsprocenten.

Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig det her dejlige, gode forslag.

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende om L 42:

Lovforslaget er en opfølgning af forårets kommuneaftale mellem regeringen og de kommunale organisationer vedrørende mindre ændringer i den kommunale udligning. Tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner forhøjes således efter forslaget med 75 mio. kr. Tilskuddet til visse økommuner forhøjes med 12,5 mio. kr., og tilskuddet til Bornholm forhøjes med 20,5 mio. kr. Desuden vil det generelle løft af ældreplejen, som med hjemmel i de årlige finanslove har haft virkning siden 2002, blive lovfæstet.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Margrethe Vestager (RV):

Også Det Radikale Venstre deler bekymringen over, at der er så forholdsvis mange vanskeligt stillede kommuner. En stor del af lovforslaget her handler jo om spørgsmål af mere redaktionel karakter, samtidig med at forskellige tilskud foreslås forhøjet, således at tilskud til vanskeligt stillede kommuner forhøjes med 75 mio. kr. Tilskuddet til tre forskellige øer foreslås også forhøjet, ligesom tilskuddet til Bornholms Kommune foreslås forhøjet.

Herudover indgår det i lovforslaget, at der skal ske en lovfæstelse af det tilskud, der siden 2002 er ydet til kommunerne til et generelt løft af ældreplejen. Tilskuddet har karakter af et varigt tilskud til kommunerne, og det foreslås derfor, at det af ordenshensyn indarbejdes i lovgivningen. Ordenshensyn har vi ikke noget imod, og vi har heller ikke noget imod, at vanskeligt stillede kommuner bliver tilført midler.

Vi har nogle få spørgsmål i forhold til finansieringsmåden, nemlig om den er sædvanlig eller ej. Indtil disse er afklaret, forholder vi os afventende positivt, men jeg håber bestemt, at vi vil komme til at forholde os klart positivt.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne først sige, at jeg synes, det er helt urimeligt over for dem, man sender forslag i høring hos, at man sender et forslag i høring den 30. september med en svarfrist den 8. oktober. Især når vi snakker udligning, hvor det er nogle komplicerede regnestykker, folk skal finde rundt i, er det altså en uacceptabel kort høringsfrist, som jo også betyder, at mange slet ikke når at behandle sagen og afgive et kvalificeret hørings svar, som kan bruges i den videre behandling af forslaget.

Så er jeg meget enig med Kommunernes Landsforening, når de siger, at der her er tale om lappeløsninger og problemer, fordi regeringen ikke har levet op til sine tidligere løfter om at sikre en udligningsreform. Problemerne viser sig jo tydeligere og tydeligere; der er meget store behov for at få lavet en udligningsreform. Og det her lapper så lidt rundt omkring.

Derudover er jeg også enig med Kommunernes Landsforening, når de siger, at den pulje, der er sat af til vanskeligt stillede kommuner, efterhånden bliver så stor, at det er et problem og betænkeligt, som KL udtrykker det, med den nuværende skønmæssige fordeling.

Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Kristendemokraterne støtter naturligvis det her forslag; sådan som det ligger, om end det, som den tidligere ordfører også var inde på, er en lappeløsning. Men det er klart, at for de områder og de kommuner, som det her kommer til gode, er det selvfølgelig en fordel, og det vil vi gerne være med til at støtte. Men som også den tidligere ordfører var inde på, havde vi jo hellere set, at der var sat endnu mere skub under udligningsreformen, så kommunerne generelt vidste,

hvad de kunne regne med, og hvad de havde at rette sig efter. Det er selvfølgelig væsentligt, at netop de kommuner her får et løft også ud fra den betragtning, at vi må regne med, at når strukturreformen falder på plads, så vil den i den grad komme til at koste kommunerne, selv om det skal være udgiftsneutralt – det er der jo efterhånden heldigvis ikke ret mange der tror på – men det her kunne så være med til at ruste disse få områder til at modtage den strukturreform, som tilsyneladende kommer til at koste en hel del penge.

Kl. 14.10

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at takke for den meget brede opbakning til regeringens forslag, som jo er et element i udmøntningen af de aftaler, regeringen har indgået med kommunerne om kommunøkonomien for 2005, og det er vel også i det lys, man skal se den korte høringsfrist, vil jeg sige til fru Line Barfod. Det her er jo meget kendt stof for kommunerne, al den stund det sådan set baserer sig på de aftaler, vi har indgået med kommunerne.

Jeg synes ikke, at hr. Arne Toft skal være så vemodig. Jeg synes, hr. Arne Toft skal glæde sig over, at denne regering i kontrast til den tidligere har øget de beløb, der er til de vanskeligt stillede kommuner ganske, ganske markant.

Så kalder man det lappeløsninger, fair nok for mig, så må jeg bare konstatere, at der aldrig har været brugt så mange hundredlapper, som denne regering har brugt. Men jeg er selvfølgelig helt på det rene med, at på et tidspunkt skal disse hundredlapper da sys sammen i et mere gennemtænkt permanent tæppe, og det vil jo ske på det tidspunkt, hvor vi kender resultatet af de sammenlægningsovervejelser, der er i kommunerne i øjeblikket.

For jeg tror ikke, der er nogen, der kan være uenig i, at man først meningsfuldt kan lave en permanent tilretning af finansieringssystemet, når man ved, hvad det er for en geografi, det skal virke i, og når man præcis ved, hvad det er for en detaljeret opgavefordeling, der skal være.

Jeg har noteret mig, at nogle af ordførerne, der ellers stiller sig positivt til det her, bl.a. fru Margrethe Vestager, har nogle spørgsmål. Dem glæder jeg mig til at svare på, og det håber og tror jeg også at jeg kan gøre på en så betryggende måde, at de partier, der er afventende positive, vil ende med at støtte forslaget her.

Så jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, der nu går i gang.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det er rigtigt, at vi før har taget diskussionen om øgede bevillinger. Jeg ser de øgede bevillinger som værende givet, fordi de fattige kommuner har endnu større problemer, end de har haft tidligere. De problemer bliver større og større. Men det var ikke det, jeg ville spørge om.

Jeg ville spørge ministeren om de 161 mio. kr. – vi ved alle sammen, at de 430 mio. kr. er delt ud allerede i juni måned. Men hvad angår de 161 mio. kr., er det så rigtigt, at Indenrigsministeriet har ringet rundt til de kommuner, der har varslet en skattestigning, og tilbudt dem penge i stedet for, at de satte skatten op? Har man været i kontakt med de kommuner og sagt: Hvis I vil undlade at sætte skatten op, så får I del i puljen?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hr. Arne Toft gengiver meget rigtigt fordelingen af de beløb, som uddeles efter et sæt objektive kriterier, og de midler, der uddeles efter individuel ansøgning. Det er rigtigt, at størstedelen af beløbene er uddelt efter et sæt åbne kriterier og håndteret før sommerferien, og resten af beløbet er så håndteret her efter sommerferien for ganske få uger siden på baggrund af kommunernes individuelle ansøgninger.

Det har jeg haft lejlighed til at redegøre ret grundigt for i Folketingets spørgetid, og det, man vel kort kan sige, er jo, at individuelle ansøgninger behandles individuelt. Til brug for det er der kommuner, der har haft møde med mig på mit kontor, på deres forespørgsel; der er kommuner, der ved deres administration har haft møde med min administration på deres forespørgsel; der er kommuner, der har henvendt sig telefonisk; der er kommuner, vi har henvendt os telefonisk til for at få supplerende oplysninger.

Det er sådan set det, der sammenfattende kendetegner grundig sagsbehandling, og en sådan grundig sagsbehandling har vi også udøvet i håndteringen af denne udfordring i ministeriet, ligesom vi i øvrigt forsøger at være grundige i vores sagsbehandling i alle de spørgsmål, vi håndterer i mit ministerium.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg vil lige læse noget op, som er sagt af en Venstremand, en borgmester:

»Vi har på det sidste oplevet en individuel behandling og fordeling af den sidste del af puljen, som minder mere om at sikre skattestoppet end om en retfærdig udligning for de hårdest trængte kommuner.

Sammenligner man listen over de kommuner, der har truet med at sætte skatten op(,) med dem, der har modtaget tilskud i sidste runde, vil man se et mærkværdigt sammenfald.«

Det er sagt af Flemming Eskildsen, formand for Det Skæve Danmark, på nuværende tidspunkt kandidat til Folketinget for Venstre i Skivekredsen.

Synes ministeren ikke, det er påfaldende, at de, der har fået de sidste 161 mio. kr., faktisk falder sammen med dem, der har varslet en skattestigning?

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Er der en reference til, hvor det har stået henne?

Arne Toft (S):

Det har stået i Danske Kommuner, og det er egentlig meget sammenfaldende med det, som KL er refereret for at have sagt.

(Kort bemærkning):

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har ikke nogen erindring om, at KL er refereret for at sige noget sådant. Hvis man fører det til torvs, må der jo også være en reference på det. Men lad nu det være. Der er ikke sådan et sammenfald.

Nu er jeg lidt besværet af, at det sådan set ikke er det tema, vi behandler her i dag, og min hukommelse har kun en vis given kapacitet. Men hvis jeg ikke husker meget galt, er der 130 kommuner, der har søgt om at få andel i den sidste del af puljen. Det er efter min hukommelse. Det kan være, at det er 129, og det kan være, at det er 132. Jeg husker det som værende omkring 130.

Hvis jeg ikke husker helt galt, er det omkring halvdelen af de kommuner, der har fået et beløb. Hvis man ser den liste over kommuner, der har fået andel i den sidste pulje, vil man finde kom-

muner, der har sat skatten op, og man vil finde kommuner, der ikke har sat skatten op. Sådan er det.

Det afspejler jo virkeligheden i det kommunale landskab, hvor der er kommuner, der i år har sat skatten op, og der er kommuner, der har sat skatten ned. Det, man heldigvis sammenfattende kan sige om det, er jo, at kommunerne meget fint har respekteret regeringens skattestop. Der har været en samlet stigning i det kommunale skatteprovenu på 151 mio. kr., som skal ses i forhold til, at kommunerne samlet har et skatteprovenu på 152 mia. kr. Så med mindre end 1 promilles nøjagtighed har kommunerne ramt bull's eye i den skive, man har taget sigte efter. Det synes jeg er ganske flot.

Det kan ikke undre, at man i nogle kommuner har skullet kende resultatet af vores fordeling af midlerne til de vanskeligst stillede kommuner, før man kunne overskue sin økonomi totalt, herunder tage endelig stilling til, hvordan skatteniveauet skulle være for næste år.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 43: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat. (Provenuudveksling vedrørende det primærkommunale skatteprovenu ifølge grænsegænger aftalen mellem Danmark og Sverige).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(FremSAT 20/10 2004).

Lovforslaget sattes til behandling.